

SEMNIIFICAȚIA PLANTELOR MEDICINALE CU ACȚIUNE ANTIOXIDANTĂ SIGNIFICANCE OF ANTIOXIDANT MEDICINAL PLANTS

Maria Cojocaru-Toma, Elena Gurschi

Catedra de Farmacognozie și Botanică farmaceutică, IP USMF "Nicolae Testemițanu", Republica Moldova

Obiectivul studiului. Radicalii liberi sunt molecule care se formează excesiv în organism prin expunere la diferite noxe. Totodată, radicalii liberi distrug membranele celulare, grăbind procesul de uzare, reacționează cu acidul dezoxiribonucleic – purtătorul de informație genetică, având drept rezultat producerea unor fermenti-mutanti, facilitând dezvoltarea tumorilor. O manifestare serioasă a procesului nociv al radicalilor liberi este și scăderea bruscă a imunității. Scopul cercetărilor întreprinse a fost evaluarea plantelor medicinale cu acțiune antioxidantă și a principiilor active responsabile de acțiune, având în vedere incidența și prevalența în creștere a multor patologii în Republica Moldova, influențate de prezența proceselor oxidative.

Materiale și metode. Plantele medicinale, din flora Republicii Moldova, care manifestă acțiune antioxidantă au fost identificate după determinant, evaluate după Farmacopeele de referință și după Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor (NSM) din Republica Moldova. Fitopreparatele au fost clasate în: produse vegetale, specii medicinale, fitopreparate mono și multe componente [1; 2; 3].

Rezultate. Antioxidanții sunt studiați pe larg și recunoscuți pentru faptul că încetinesc procesul de îmbătrânire, micșorează intensitatea oxidării radicalice, formează bariere succesive de protecție, prin proprietatea de captare a radicalilor liberi. Antioxidanții identificați în cantități suficiente în plantele medicinale se clasează în ordinea respectivă: Măceș *Rosa canina*

L. cu 14 produse, Păpădie *Taraxacum officinale* – 10, Fasolea *Phaseolus vulgaris* L.– 6, Anghinara *Cynara scolimus* L.– 5, Afin *Vaccinium myrthillus* L.– 4, Cătină albă *Hippophae rhamnoides* L. – 4, Cicoare *Cichorium intybus* L.– 4, Albăstrele *Centaurea cyanus* L.– 3, Sclipeți *Potentilla erecta* L. – 2, Aronie *Aronia melanocarpa* –1. În rezultatul evaluării fitopreparatelor cu acțiune antioxidantă după NSM, constatăm că din 6350 de medicamente 53 (0,8 %) sunt antioxidante, dintre care: produse vegetale – 2; specii medicinale – 17; fitopreparate monocomponente – 10 și multe componente – 24. După statutul de eliberare din farmacii 97 % sunt fitopreparate cu eliberare fără prescripție medicală și doar 3% cu eliberare în baza prescripției medicului, cea ce denotă accesibilitate față de aceste produse în farmacii.

Concluzii. Cunoașterea și utilizarea speciilor antioxidante contribuie semnificativ la menținerea echilibrului prooxidanților sau antioxidanților în organismul uman. Prin utilizarea speciilor antioxidante în forma farmaceutică și doza corect stabilită pentru fiecare persoană individual, reușim să fim mai rezistenți la stres, mai focalizați, cu o putere mai mare de concentrare și activitate, prin faptul că sursa acestor transformări își are originea în principiile active pe care le pune la dispoziția noastră natura mamă: fenolii, flavonoidele, taninurile și vitaminele. Cota fitopreparatelor cu acțiune antioxidantă constituie 0,8%, sau 53 produse medicamentoase din Nomenclator, iar accesibilitatea lor prin eliberare OTC este de 97%.

Bibliografie:

1. Farmacopeea Europeană. Vol. I, II, 2014.
2. Negru A. Determinator de plante din flora Republicii Moldova. Chișinău, 2007, 391 p.
3. www.amed.md (Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor Republicii Moldova).